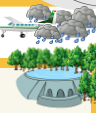

โครงการภายใต้แผนแม่บท ประเด็นการบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ ไตรมาสที่ 4

วัตถุประสงค์โครงการ

- 1) บริหารจัดการทรัพยากรน้ำอย่างเป็นระบบ โดยการจัดทำ พัฒนา ก่อสร้าง ปรับปรุงพัฒนาแหล่งน้ำ การป้องกันและบรรเทาภัยจากน้ำ
- 2) จัดรูปที่ดินให้มีความเหมาะสมกับการทำเกษตรกรรม โดยการจัดระบบชลประทานจัดสร้างทางลำเลียงในไร่นา ปรับระดับพื้นที่ดิน
- 3) พัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพการอนุรักษ์ พื้นฟูแหล่งน้ำ การจัดการคุณภาพน้ำ และการบริหารจัดการทรัพยากรประมงในแหล่งน้ำอย่างเหมาะสม และเพิ่มพื้นที่รับประโยชน์จากแหล่งน้ำให้กับชุมชนในพื้นที่หนองหาร
- 4) พัฒนาระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ โดยวิธีกลและวิธีพืช ส่งเสริมให้เกษตรกรใช้ประโยชน์ตามศักยภาพของดินอย่างมีประสิทธิภาพ
- 5) ปฏิบัติการทำฝนหลวงเพื่อเพิ่มปริมาณน้ำในพื้นที่การเกษตร ป่าไม้ และเขื่อนกักเก็บน้ำรวมทั้งปัญหาภัยแล้ง และบรรเทาภัยพิบัติให้แก่เกษตรกร
- 6) พัฒนาพื้นที่ให้เป็นแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร รองรับการผลิตภาคการเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน บรรเทาผลกระทบปัญหาภัยแล้ง หรือฝนทิ้งช่วง การขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตร และแหล่งน้ำอุปโภคบริโภคให้กับเกษตรกรนอกพื้นที่เขตชลประทาน

งบประมาณ 59,806.1541 ล้านบาท

เบิกจ่ายแล้ว 52,498.4794 ล้านบาท (ร้อยละ 87.78)

ผลการดำเนินงาน

1. โครงการปรับปรุงงานชลประทาน แล้วเสร็จ 412 รายการ ร้อยละ 80.63 (เป้าหมาย 511 รายการ) อยู่ระหว่างก่อสร้าง 89 รายการ ยกเลิก 10 รายการ พื้นที่ได้รับการปรับปรุง 697,798 ไร่ ร้อยละ 74.63 (เป้าหมาย 934,963 ไร่)

หน่วยงาน : กรมชลประทาน
2. โครงการส่งเสริมการดำเนินงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ แล้วเสร็จ 79 แห่ง ร้อยละ 79.80 (เป้าหมาย 99 แห่ง) อยู่ระหว่างก่อสร้าง 14 แห่ง ยกเลิก 6 แห่ง เกษตรกรและราษฎรได้รับประโยชน์จากศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ 189,462 คน (เป้าหมาย 20,000 คน)
3. โครงการสนับสนุนการบริหารจัดการน้ำและงานชลประทาน จากการซ่อมแซมปรับปรุงอาคารส่งน้ำ คลองส่งน้ำต่าง ๆ ทำให้พื้นที่ชลประทานได้รับน้ำครบตามเป้าหมาย
4. โครงการจัดหาแหล่งน้ำและเพิ่มพื้นที่ชลประทาน แล้วเสร็จ 290 แห่ง ร้อยละ 70.90 (เป้าหมาย 409 แห่ง) อยู่ระหว่างก่อสร้าง 108 แห่ง ยกเลิก 11 แห่ง มีปริมาณน้ำกักเก็บเพิ่มขึ้น 95.36 ล้าน ลบ.ม. ร้อยละ 69.76 (เป้าหมาย 137 ล้าน ลบ.ม.) พื้นที่ชลประทานเพิ่มขึ้น 131,455 ไร่ ร้อยละ 79.44 (เป้าหมาย 165,483 ไร่)
5. โครงการป้องกันและบรรเทาภัยจากน้ำ แล้วเสร็จ 66 รายการ ร้อยละ 46.81 (เป้าหมาย 141 รายการ) อยู่ระหว่างก่อสร้าง 69 รายการ ยกเลิก 6 รายการ พื้นที่ได้รับประโยชน์ 223,486 ไร่ ร้อยละ 75.45 (เป้าหมาย 296,185 ไร่)
6. โครงการจัดรูปที่ดินและจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรม แล้วเสร็จ 82 แห่ง ร้อยละ 89.13 (เป้าหมาย 92 แห่ง) อยู่ระหว่างก่อสร้าง 10 แห่ง พื้นที่ได้รับการจัดรูปที่ดิน และจัดระบบน้ำเพิ่มขึ้น 73,572 ไร่ ร้อยละ 87.45 (เป้าหมาย 84,129) คราวเรือนรับประโยชน์ 5,309 คราวเรือน ร้อยละ 75.75 (เป้าหมาย 7,009 คราวเรือน)

หน่วยงาน : กรมประมง

7. โครงการพัฒนาหนองหารด้านการประมง พัฒนาพื้นที่ 1,500 ไร่ เกษตรกรได้รับประโยชน์ 87,000 คราวเรือน กำจัดวัชพืช 120,000 ตัน ครบตามเป้าหมาย

หน่วยงาน : กรมพัฒนาที่ดิน

8. โครงการป้องกันการชะล้างพังทลายของดินและฟื้นฟูพื้นที่เกษตรกรรมด้วยระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ อยู่ระหว่างดำเนินการก่อสร้างระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เนื่องจากหน่วยงานภาครัฐและเกษตรกรในพื้นที่ขอให้มีการปรับแก้ไขแบบก่อสร้างและระบบกระจายน้ำเข้าแปลงเกษตรกร ปัจจุบันมีผลการดำเนินงาน ร้อยละ 71.90

หน่วยงาน : กรมฝนหลวงและการบินเกษตร

9. โครงการตัดแปรสภาพอากาศ ปฏิบัติการฝนหลวงในพื้นที่การเกษตร 919 ล้าน ลบ.ม. ร้อยละ 83.55 (เป้าหมาย 1,100 ล้าน ลบ.ม.) ปฏิบัติการฝนหลวงในพื้นที่เขื่อนและอ่างเก็บน้ำ 417 ล้าน ลบ.ม. ร้อยละ 92.67 (เป้าหมาย 450 ล้าน ลบ.ม.)

หน่วยงาน : สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

10. โครงการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน แบ่งเป็น 2 กิจกรรม

กิจกรรมที่ 1 เป้าหมายขุดสระน้ำพร้อมระบบส่งน้ำ 1 แห่ง อยู่ระหว่างแต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดราคากลาง ขบวนการจัดทำ TOR ประกวราคา ประกาศเชิญชวน และยื่นเสนอราคา

กิจกรรมที่ 2 ขุดสระเก็บน้ำสาธารณะ แล้วเสร็จ 14 แห่ง ร้อยละ 93.33 (เป้าหมาย 15 แห่ง) พื้นที่ได้รับประโยชน์ 758 ไร่ ร้อยละ 71.51 (เป้าหมาย 1,060 ไร่) ปริมาตรกักเก็บน้ำ 709,992 ลบ.ม. ร้อยละ 89.22 (เป้าหมาย 795,800 ลบ.ม.)

ข้อค้นพบและข้อเสนอแนะ

โครงการส่วนใหญ่ภายใต้แผนฯ เป็นงานก่อสร้างที่ต้องใช้ระยะเวลาและมีขั้นตอนการดำเนินงาน ส่งผลให้การเบิกจ่ายงบประมาณไม่เป็นไปตามแผน หน่วยงานที่รับผิดชอบโครงการควรเร่งรัดการใช้จ่ายงบประมาณ โดยประสานงานกับหน่วยงานในพื้นที่อย่างใกล้ชิดเพื่อแก้ไขปัญหาได้ทันเวลาที่ การปฏิบัติงานในบางพื้นที่ทำได้ค่อนข้างล่าช้าเนื่องจากอยู่ในพื้นที่ลำนน้ำประกอบด้วยเข้าสู่ฤดูฝน ดังนั้นหน่วยปฏิบัติต้องเร่งดำเนินการในช่วงที่ไม่มีฝน ช่วงที่ปริมาณน้ำยังน้อย หรือปรับเปลี่ยนกิจกรรมที่ดำเนินการได้ไปล่วงหน้าก่อนเพื่อให้สามารถดำเนินการได้อย่างต่อเนื่อง บุคลากรผู้ปฏิบัติงานควรมีการคัดเลือกจากทักษะ ความสามารถ และคุณสมบัติอื่นๆ หรือมีการฝึกอบรมทบทวนขั้นตอนการปฏิบัติงานให้แก่บุคลากรให้เกิดความชำนาญและเกิดประสิทธิภาพในการดำเนินงาน รวมถึงบุคลากรปฏิบัติงานด้านกำจัดวัชพืชและขุดลอกที่ไม่เพียงพอ หน่วยปฏิบัติควรมีการบูรณาการร่วมกันกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่จังหวัดเพื่อแก้ไขปัญหาวัชพืชในหนองหาร หน่วยปฏิบัติบางพื้นที่มีเครื่องมือ อุปกรณ์ เครื่องจักรกล โครงสร้างพื้นฐานต่างๆ ไม่เพียงพอหน่วยงานต้นสังกัดควรสำรวจและจัดสรรโครงสร้างพื้นฐานต่าง ๆ ให้เพียงพอและมีความพร้อมในการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอและเกิดประสิทธิภาพมากขึ้น